

ק"ז-א

חומר בחלב מבידם: שהחלב מועילין בו אם הוא קרבן, אבל בדם אין מועלים כפי שהגמרא לומדת. וחיובין עליו משום פיגול, ונותר, וטמא [שאם אכלו בטומאה חייב שתי חטאות, אחת משום חלב ואחת משום טומאה]. מה שאין כן בדם כפי שהגמרא מפרשת.

וחומר בדם מבחלב: שהדם נוהג בבחמה וחייה ועוף, בין טמאים ובין טהורים. וחלב אינו נוהג אלא בבחמה טהורה בלבד, שכתוב בו "מן הבהמה אשר יקריבו". ואינו נוהג בחיה ובעוף.

גמרא:

מנא הני מילי שחלב יש בו מעילה ואפילו בא מקדשים קלים, שהרי לא מחלק התנא בין קדשי קדשים לקדשים קלים?

אמר רבי ינאי: דאמר קרא באימורי פר כהן משיח, "כאשר יורם משור זבח השלמים" — כך יורמו אימורי פר כהן גדול להקטרה על המזבח. וכי מה למדנו משור זבח השלמים? הרי הקטרת האימורים מפורשת גם בפר כהן משיח?!

מענתה, הרי זה — שור זבח השלמים — בא ללמד, ונמצא למד! מקיש הכתוב את שור זבח השלמים — לפר כהן משיח. ללמדנו: מה פר כהן משיח — יש בו מעילה, שהרי קדשי קדשים הוא, אף שור

זבח השלמים שקדשים קלים הוא — יש בו מעילה.

אמר ליה רבי חנינא לרבי ינאי: מדוע הוצרכת ללמוד משם? וכי בעורה היא זו שישנה רבי: כתוב בקדשים קלים "כל חלב לה", ומזה שכתוב "לה" — דורשים: לרבות אימורי קדשים קלים למעילה?!

אמר אביי: איצטריך שתי הדרשות. דאי כתב רחמנא רק "כל חלב לה", הוה אמינא שבחלב — אין, יש מעילה. אבל ביותרת ושתי כליות שלא נקראים חלב — לא יהיה בהם מעילה. לכן כתב רחמנא "כאשר יורם משור זבח השלמים", להקיש כל האימורים של שלמים לאימורי פר כהן משיח, לומר שמועלין בהם כמו בפר.

ואי כתב רחמנא רק "כאשר יורם", הוה אמינא שדווקא חלב כזה שיש גם בשור — יש בו מעילה, אבל חלב אליה דליתא בשור אלא רק בכבש, היינו חושבים שאין בו מעילה, ואם יביא כבש לשלמים — לא תהיה מעילה באליתו, לכן כתב רחמנא בשלמים "כל חלב", שמשמע גם אליה, שאליה נקראת חלב כפי שכתוב "חלבו האליה תמימה".

אמר ליה רב מרי לרב זביד: אי אליה איקראי חלב — תתסר אלית כבש באכילה?!

אמר ליה רב זביד: עליך אמר קרא "כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו. ודרשינן: דווקא

כ"ה החמיר שאפילו בחלב קרוש שינקה מטריפה אסור וכדעת רש"י וכתב החכמת אדם שאין להקל בזה אלא במקום הפסד מרובה.

להקל בכשירה שינקה מטריפה כדעת הרמב"ם וכתב עוד ויש אומרים שאם החלב צלול אסור כדעת רבינו תם. וכתב הרמ"א שכך נוהגים כשיטת רבינו תם. והש"ך בסימן פ"ז סעיף קטן